27/09/2019

Αγία Ακυλίνα η Ζαγκλιβερινή

/ Βίοι Αγίων

Στις 27 Σεπτεμβρίου η εκκλησία μας τιμά τη μνήμη της Αγίας Ακυλίνας.

Η Αγία Ακυλίνα καταγόταν από το χωριό Ζαγκλιβέρι της Θεσσαλονίκης και ανατράφηκε από γονείς ευσεβείς. Ο πατέρας της όμως, σκότωσε ένα Τούρκο, μετά από φιλονικία μαζί του. Για ν' αποφύγει την τιμωρία του θανάτου, δέχτηκε τον μουσουλμανισμό. Αλλά η μητέρα της έμεινε σταθερή στον Χριστό και κάθε μέρα δίδασκε στην Ακυλίνα την αρετή και την πίστη. Παρά τις επίμονες προσπάθειες του πατέρα της και τις απειλές των Τούρκων, η Ακυλίνα δεν αρνήθηκε τον Χριστό. Όταν την οδηγούσαν στο μαρτύριο την ακολουθούσε και η μητέρα της, που την παρότρυνε σ' αυτό. Η Ακυλίνα ήλεγχε με θάρρος τους Τούρκους και τη θρησκεία τους, με αποτέλεσμα να πεθάνει μαρτυρικά, μετά από πολυήμερο ραβδισμό, στις 27 Σεπτεμβρίου 1764 μ.Χ. σε ηλικία 19 ετών.

Κανείς δεν γνωρίζει που εναπόθεσαν οι συντοπίτες της το τίμιο λείψανο της. Λέγεται πως οι Τούρκοι θέλησαν ακόμη και νεκρή να την κάνουν δική τους , γι' αυτό και διέταξαν να την θάψουν στο τούρκικο νεκροταφείο που ήταν κοντά στο τζαμί για να ικανοποιήσουν έτσι τον άσβεστο εγωισμό τους. Έτσι κι έγινε. Το θεόσταλτο όμως φώς , που σαν άστρο κατέβηκε από τον ουρανό και στάθηκε πάνω

από τον τάφο της , ήταν το σημείο που υποχρέωσε τους χριστιανούς συμπατριώτες της να κλέψουν το σώμα της και να το ενταφιάσουν κάπου όπου θα ήταν ασφαλές. Κατά την παράδοση , τα ονόματα των τολμηρών αυτών ανθρώπων ήταν Τσόπλας , Καλημέρης και Μπούκλας , οι οποίοι λέγεται πως έκαναν όρκο να μην μαρτυρήσουν ποτέ σε κανέναν το μυστικό , γιατί θα υπήρχε ο φόβος να βρεθεί το άγιο λείψανο της στα χέρια των Τούρκων. Χριστιανοί πολλοί έχουν φύγει έκτοτε από τη ζωή με τον καημό να προσκυνήσουν τα ιερά λείψανα της. Σήμερα έχει χτιστεί προς τιμήν της περικαλλής και μεγαλοπρε-πής Ιερός Ναός ο οποίος, όμως, παραμένει ελλιπής χωρίς την ευλογία των αγίων της λειψάνων.

Η μνήμη της Αγίας Ακυλίνας τιμάται από το 1957 μ.Χ. στις 27 Σεπτεμβρίου, ημέρα της τελειώσεώς της. Μέχρι τότε η Ακυλίνα εορταζόταν στις 24 Απριλίου. Αιτία αυτής της εορτολογικής μετατοπίσεως ήταν το ότι οι κάτοικοι του Ζαγκλιβερίου ήθελαν να συνδέσουν τις δύο μεγάλες πανηγύρεις του χωριού τους, του Αγίου Γεωργίου, στο όνομα του οποίου τιμώνταν ο κεντρικός ναός του χωριού, και της Αγίας τους. Από το 1957 μ.Χ. όμως η Ακυλίνα άρχισε να εορτάζεται πλέον στις 27 Σεπτεμβρίου, ενώ από το 1984 μ.Χ. και μετά, που συστήθηκε και δεύτερη ενορία στο χωριό, της Αγίας Ακυλίνας, και άρχισε η ανοικοδόμηση μεγαλοπρεπέστατου ναού προς τιμήν της, η μνήμη της και η εορτή της μετατοπίσθηκαν επισήμως την 27η Σεπτεμβρίου.

Σε κάποιο χειρόγραφο που βρέθηκε στο ναό του Αγίου Γεωργίου στο Ζαγκλιβέρι υπάρχει μία πρόσφατα εκδεδομένη Ακολουθία πρός τιμήν της Ακυλίνας, που ψαλλόταν μέχρι το 1969 μ.Χ.. Η Ακολουθία, ως κάτοχος της οποίας φέρεται ο μοναχός Πολύκαρπος Αθ. Γιακούδης Παντοκρατορινός και της οποίας ο συνθέτης είναι άγνωστος, περιλαμβάνει την Ακολουθία του Εσπερινού, του Όρθρου, τη Λειτουργία, το βίο και το Μαρτύριο της Αγίας. Το Σεπτέμβριο του 1969 μ.Χ. ο υμνογράφος της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας, Γεράσιμος ο Μικραγιαννανίτης, συνέθεσε Ακολουθία πρός τιμήν της, η οποία ψάλλεται από τότε στην εορτὴ της Αγίας. Μέχρι σήμερα ακολούθησαν αρκετές εκδόσεις της ίδιας Ακολουθίας, ενώ το 1980 μ.Χ. προστέθηκαν και Χαιρετισμοί και Εγκώμια στην παρθενομάρτυρα από τον ίδιο υμνογράφο.

Η πρώτη εικονογράφηση της νεομάρτυρος χρονολογείται το 1858 μ.Χ. σε κάποιο έργο του ιεροδιακόνου Ιεροθέου της Ιεράς Μονης Λογγοβάρδας και μετέπειτα επισκόπου Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου, όπου εικονίζονται όλοι οι μετά την Άλωση νεομάρτυρες. Σ᾽ αυτήν απεικονίζεται και η Ακυλίνα μαζὶ με την Κυράννα (βλέπε 28 Φεβρουαρίου) και την Άργυρη.

Επίσης στον κεντρικό ναό του Ζαγκλιβερίου, τον Άγιο Γεώργιο, βρίσκονται τρείς από τις παλαιότερες εικόνες της Αγίας. Η πρώτη χρονολογείται το 1903 μ.Χ. και

παρουσιάζει ολόσωμη την Αγία· κάτω αριστερά και δεξιά περιέχονται δύο σκηνές από το βίο της, η μαστίγωση και η κοίμησή της, ενώ επάνω αριστερά παριστάνεται ο Χριστός να ευλογεί την Αγία. Η δεύτερη εικόνα που παρουσιάζει επίσης ολόσωμη την Ακυλίνα φέρεται ως δέηση του «Πολυκάρπου ᾽Αθανασίου Γιαγκούδη Ζαγκλιβερινῷ Παντοκρατορινῷ ἐν ᾽Αγίῳ ᾽Ορει τῇ 1 Σεπτεμβρίου 1904”, είναι δηλαδὴ προσφορά του ίδίου προσώπου, δαπάνη του οποίου έγινε και η πρώτη Ακολουθία πρός τιμήν της νεομάρτυρος. Τέλος, η τρίτη εικόνα είναι δέηση του Παναγιώτη Αναγνώστου το 1913 μ.Χ., και εικονίζονται η Αγία Ακυλίνα μαζὶ με την Αγία Κυράννα. Και οι τρείς εικόνες έχουν αγιορειτικὴ προέλευση.

Το σπίτι της Αγίας όπου και ο τόπος του μαρτυρίου της, σώζεται μέχρι σήμερα, όχι βέβαια σε καλή κατάσταση. Ένα καντήλι που καίει νύχτα μέρα δηλώνει το σεβασμό των Ζαγκλιβερινών στην Αγία Ακυλίνα την οποία τιμούν κατά τη διάρκεια των Ακυλίνειων.

Ἀπολυτίκιον

῏Ηχος πλ. α’. Τὸν συνάναρχον Λόγον.

Ἀκυλίναν τὴν θείαν ἀνευφημήσωμεν, οἵα θεόφρονα κόρην καὶ Ἀθληφόρον Χριστοῦ, τὴ ἀγάπη γὰρ αὐτοῦ πίστει ἠνδρίσατο, καὶ καθεῖλε τὸν ἐχθρόν, δι’ ἀγώνων ἱερῶν καὶ δόξης τυχοῦσα θείας Χριστῷ τῷ Λόγῳ πρεσβεύει, ἐλεηθήναι τᾶς ψυχᾶς ἡμῶν.